

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 72 (1).

Izdan 1 avgusta 1934.

PATENTNI SPIS BR. 11042

Ing. Frommer von Rudolf, Budapest, Madarska.

Kutijasti zatvarač sa ubrzivačem.

Prijava od 2 oktobra 1933.

Važi od 1 marta 1934.

Traženo pravo prvenstva od 4 oktobra 1932 (Madarska).

Pronalazak se odnosi na kutijasti zatvarač sa ubrzivačem za ručno vatreno oružje. U smislu pronalaska je za okidanje okidačke sprave predviđen udarački komad, koji se stavlja u dejstvo pomoću zavrtnjaste opruge. Ovim izvođenjem udaračkog komada se postigne veća jednostavnost, sigurnost i istrajnost, nego sa dosada poznatim sličnim uredenjima, kod kojih su u sandučastoj nasatice postavljenoj, stoga nepovoljno dejstvujućoj, lako lomljivoj opruzi združeni udarački član sa dejstvujućom oprugom.

Zatvarač sa ubrzivačem prema pronalasku označava dalje svojstvo, da obarača nije u vezi sa obaračkom polugom i da je okidanje zatvarača tek onda moguće ako je uključen ubrzivač. Usled toga je oružje tako dugo osigurano i ostaje posle svakog pucnja tako dugo osigurano, dok se ubrzivač ponovo ne uključi. Ovo uredenje je u opšte, ipak naročito kod automatskog vatrene oružja, od naročite važnosti. Kod poslednjih je od merodavnog značaja osobito ono svojstvo uredenja, da se oružje posle svakog pucnja automatski osigurava, pri čemu ovo osiguranje postoji sve dotle, dok se ubrzivač oružja ponovo ne uključi, što samo po sebi celishodno nastupa uvek tek neposredno pre nameravanog idućeg pucnja i to na najbrži i najpotpuniji način pomoću običnog pritiska prstom, kojim se ne udejstvuje samo ubrzivač, već se istovre-

meno poruši dosada postojeće stanje osiguranja.

Na priloženom nacrtu je zatvaračko uredenje prema pronalasku pokazano u dva primera izvodenja. Sl. 1 i 2 pokazuju podužne preseke jednog primera izvodenja, kod kojeg su uključivačka poluga ubrzivača i obarača u jednom komadu. Sl. 3 i 4 pokazuju izgled sa strane i odozgo jednog sastavnog dela iz sl. 1 i 2. Sl. 5 i 6 su izgledi sa strane i odozgo drugog sastavnog dela istog uredenja. Sl. 7 i 8 su podužni preseki drugog primera izvodenja zatvarača prema pronalasku, kod kojeg uključivačka poluga ubrzivača i obarača tvore svaka za sebe jedan komad.

Kod primera izvodenja prema sl. 1—6 je 1 udarač, koji stoji pod dejstvom zavrtnjaste opruge 2 te se okreće zajedno sa čepom 3, pri čemu su valjkasti krajevi ovog čepa uležajeni u odgovarajućim ležištima. Zahvatačka poluga 4 okreće se oko čepa 5, te stoji pod dejstvom čaure sa oprugom 6. Pomoću čepa 9 zglavkasto na polugu 10 pritvrđena obaračka poluga 8 stoji pod dejstvom čaure sa oprugom 7. Poluga 10 se može okretati oko čepa 11. Oko čepa 12 okreće se obarača 13, koja je u vezi sa dvokrakom polugom 14 pomoću kandžastog uključivača 40, 41 (sl. 4 i 6). U nastavku 15 obarače 13 je namešten zavrtnj za podešavanje 16, pomoću kojeg se može ubrzivač podešavati na dole opisani način. Pod dej-

stvom opruge 17 stoji oko čepa 18 okretljiva zatezna poluga 19, na čiji krak 20 deluje zavrtanj za podešavanje 16 i njezin drugi krak ima zubac 21. Udarajući komad 23 stoji pod dejstvom zavrtnjaste opruge 24 i deluje zajedno sa krakom 25 dvokrake poluge 14. U svrhu ograničenja zamaha udaračkog komada služi čivija 26. Opisano uređenje deluje na sledeći način:

Okrene li se obarača 13, u suprotnom pravcu, no što je slučaj kod okidanja, t. zn. potisne unapred, onda se pomoću kandžastog uključivača 40, 41 pomeri krak 25 dvokrake poluge 14 odn. okrene unazad a takode krak 22 iste poluge se zamahuje na dole, usled čega se udarački komad 23 potisne natrag, suprotno dejstvu opruge 24. Pri tome krak 22 dođe ispod zuba 21 i time sa udarački komad i ubrzivač spremni za dejstvo. Pri tome se je obaračka poluga 8 usled dejstva čaure sa oprugom 7 okrenula unatrag, pri čemu dolazi zarez 27 obaračke poluge iza nosa 28 zapinjače. Ako se obarača ma da i u najmanjoj meri pomeri odn. da se i najlakše dodirne, onda se krak 22 oslobodi zuba 21, udarački komad 23 udari na krak 10, nakon čega izbije zarez 27 zapinjaču 4 iz zahvata za zubom 30 udarača 1 i udarač udarajući napred prouzrokuje paljenje metka. Paljenje je bilo u stvari prouzrokovano oprugom 24 udaračkog komada 23. Kod ovog uređenja je obarača 13 istovremeno i ubrzivačka poluga. Zahvat između zuba 21 i kraka 22 reguliše se zavrtanjem 16. Što se jače uvrće zavrtanj 16, to je manja dodirna površina obeju odgovarajućih elemenata, šta ima za posledicu, da se oružje može okinuti sa što manjim, lakšim i bržim pomicanjem obarače. Zarez 27 obaračke poluge 8 je tako podešena, da ako udarački komad 23 nije napet, pritisna opruga 24 pomeri obaračku polugu 6 u takav položaj, da zarez 27 ne može doći iza nosa 28 zapinjače, t. zn. obaračka poluga 8 nije u stanju da oslobodi zapinjaču 4. Ovo u sl. 2 pokazano stanje nastupa iza svakog pojedinog pucnja, pošto udarački komad 23 usled paljenja dolazi u neradni položaj. U tom stanju je dakle oružje osigurano sve dotle, dok se ubrzivač ponova ne stavi u dejstvo.

Ovom izvodenju je u bitnosti jednak u sl. 7 i 8 pokazani oblik izvodenja, kod kojeg obarača i zapinjački komad ubrzivača sačinjavaju zasebne sastavne delove.

Obarača 13 je kod ovog oblika izvodenja snabdevena zadržavačkim zupcem 31 i krakom za regulisanje 32 (sl. 8). Pored poslednjeg nalazi se na okretljivom čepu 12 obarače lako okretljiva zapinjačka poluga 35, 36 (sl. 7). Zavrtanj za podešavanje 16 deluje na krak 32, koji opruga 33 potiskuje na dole. U svrhu zapinjanja udaračkog komada 23 je predviđena poluga 38 u vidu obarače, koja ima s jedne strane krak za zapinjanje 39, a s druge strane krak za okidanje 42, od kojih se poslednji hvata sa zupcem 31. Jačim ili slabijim uvrćanjem zavrtanja 16 može se zahvat između zupca 31 i kraka 42 podešavati na isti način kao što je to slučaj kod prvog oblika izvodenja. Krak za zapinjanje 39 deluje na krak 36 pre pomenute zapinjačke poluge, dok krak 35 stoji u vezi sa udaračkim komadom 23. Način delovanja ovog oblika izvodenja je sledeći: Ako se na polugu u vidu obarače 38 pritisne u pravcu okidanja, onda se pomoću njezinog kraka za zapinjanje 39 a preko dvokrake poluge 35, 36 pomeri udarački komad 23 suprotno dejstvu opruge 24, pri čemu krak 42 poluge u vidu obarače 38 dođe u zahvat sa zupcem 31 obarače 13, usled čega dolazi udarački komad 23 u zapeti položaj usled zajedničkog delovanja zupca 31 i kraka 42. Sad je najlakši dodir obarače 13 dovoljan, da poruši neznatan zahvat, koji postoji između elemenata 31 i 42, slično kako je to slučaj kod primera izvodenja po sl. 1 i 2, kod zahvata elemenata 21 i 22; dejstvom opruge 24 unapred bačeni udarački komad 23 okinuće oružje.

Patentni zahtevi:

1) Kutijasti zatvarač sa ubrzivačem, naznačen udaračkim komadom, koji se stavi u dejstvo udaračkom spravom i koji stoji pod dejstvom naročite opruge preimućstveno zavrtnjaste opruge.

2) Kutijasti zatvarač sa ubrzivačem po zahtevu 1, naznačen obaračkom polugom, koja je nezavisna od obarače i koja se stavlja u dejstvo pomoću udaračkog komada.

3) Kutijasti zatvarač po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što udarački komad u nezapetom položaju drži obaračku polugu u takvom položaju, kod kojeg je okidanje oružja nemoguće, stoga nastupa posle svakog pucnja automatsko osiguranje, koje se pak uključanjem ubrzivača poruši.

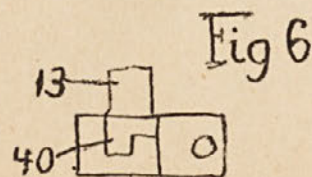
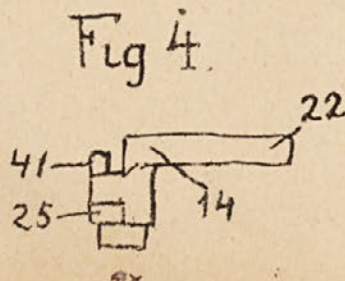
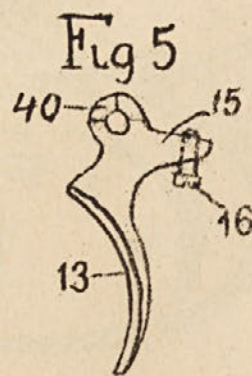
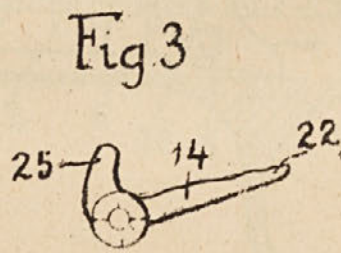
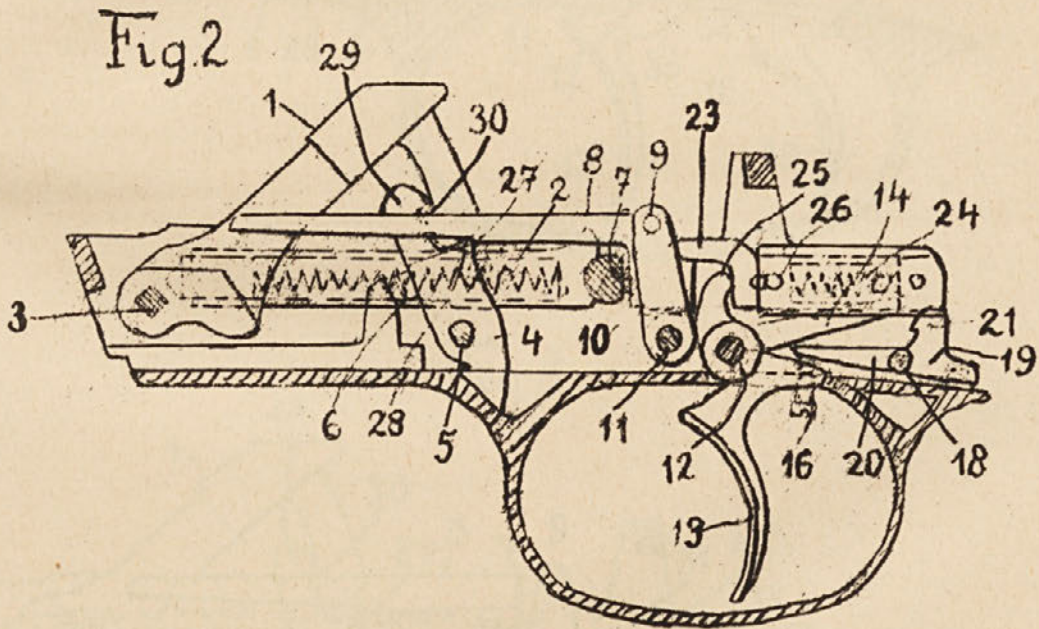
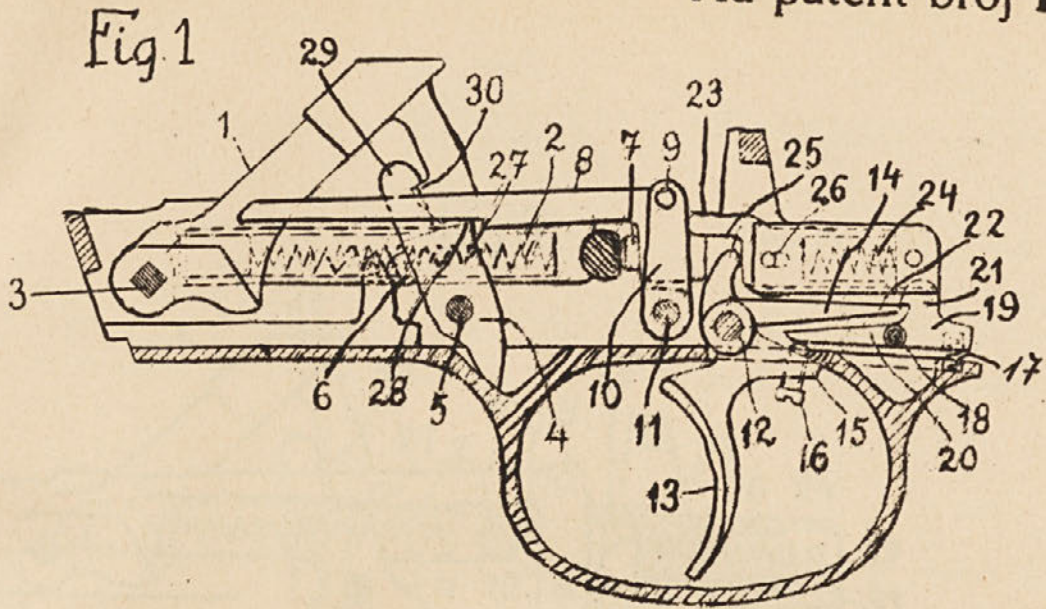

Fig. 7

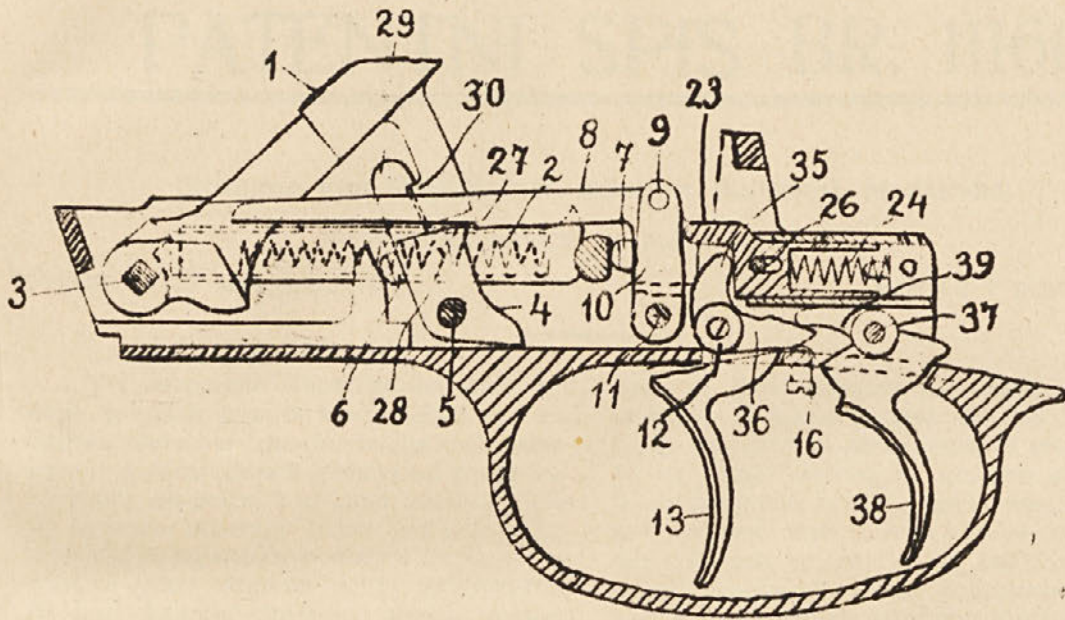

Fig 8.

